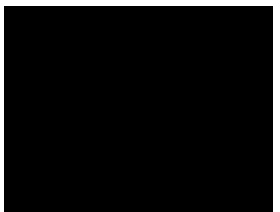

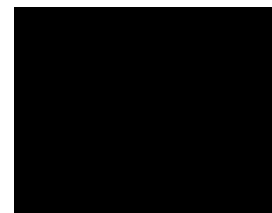
POLb1143 Základy argumentace

1. Jak argumentovat (a jak ne)

Obsah přednášky

- Jak argumentovat
 - Definice konceptů
 - Argumentační linie
 - Protiargumentace
- Nejčastější chyby v písemných přípravách
- Argumentační fauly

Co je to argumentace?

Co je to argumentace?

- *„Uzavřený myšlenkový celek, kterým se snažíme přesvědčit obecenstvo o správnosti našich závěrů“ (Němčok 2014, 18)*
- Téměř všude přítomná: u piva s kamarády, o vědeckých člancích a odborných tématech
- Ústní X písemná
- Jednostranná X dvou a vícestranná
- Profesionální argumentace v debatních soutěžích

Důležitost definice

- Bavíme se o tom samém?
 - Vícesto významů
 - Různé významy v různých kontextech
 - Špatné porozumění
- Procvičení – písemná příprava před debatou, v debatě první řečník

Argumentační linie

- Tvrzení – vysvětlení – důkaz
- Tvoří jeden uzavřený argument

Argumentační linie – tvrzení

- Konstatování názoru
- Co si o dané záležitosti myslíte?
- Co by se mělo/nemělo stát
 - Ve školách by měly být povinné uniformy
 - Komunistická strana měla být po listopadu 1989 zrušena
 - ANO v senátních volbách nezíská více jak dva mandáty
 - Na veřejných vysokých školách by mělo být zavedeno školné
- Jedna věta či krátké souvětí

Argumentační linie – vysvětlení

- Vysvětlit, proč je tvrzení pravdivé
- Vysvětlením tvrzení/názoru většinou dostaneme něco, co je v podstatě další tvrzení/názor
- Neustále se ptát proč, jít do hloubky
- Dostat se co nejbližší k axiomu

- Klíčová část (také je nejdelší)

Argumentační linie – vysvětlení

- „Na veřejných vysokých školách by mělo být zavedeno školné, protože to zvýší kvalitu výuky. Kvalita výuky závisí jednak na kvalitě učitelů, jednak na kvalitě vybavení školy (zejména u přírodovědných a technických oborů, avšak nejen tam). Kvalitní učitele musíme zaplatit, aby si místo učení nevybrali práci v soukromém sektoru nebo neodcházeli za hranice, kde mají často lepší finanční podmínky než ve školství. Zavedením školného získají vysoké školy další zdroj příjmů vedle dotací od státu. Budou si tak moci dovolit zaplatit víc kvalitních učitelů a nakoupit moderní techniku“ (Debatovani.cz – začínáme debatovat, r. n.).

Argumentační linie – důkaz

- Dokazuje platnost našeho vysvětlení (skutečně to takto v realitě je)
- Důraz na empirii (vs. vysvětlení, které je převážně teoretické)
- Relativně málo textu, ale časově náročné připravit
- Příklady důkazů:
 - Statistiky, včetně průzkumů
 - Vědecké studie a výzkumy
 - Názory odborníků v daném oboru
 - Příklady z praxe (pozor na to, jak příklady vybíráme)
 - Paralely, analogie, komparace (pozor na to, s čím porovnáваме!)
 - Demontrace, experiment
- Pokud nemám důkaz, nahradím ho nepopiratelným vysvětlením

Argumentační linie – důkaz

- Statistiky o průměrných příjmech učitelů vysokých škol v porovnání s výší platů vysokoškoláků v různých oborech v soukromé sféře
- Statistiky či studie o vybavení českých univerzit moderními technologiemi. Ideálně porovnat s vybavením, které mají k dispozici např. americké nebo britské univerzity, na kterých se platí školné
- Žebříčky kvality vysokých škol v různých státech, které pravidelně vyhrávají americké a britské univerzity, na kterých se platí školné (Debatovani.cz – začínáme debatovat, r. n.)

Druhá strana debaty

Vyvrácení argumentů první strany

VS

Vlastní argumentace podporující jiný názor

Protiargumentace (refutace = vyvracení)

- Situace, kdy reagujeme na původní sdělení (argument) někoho jiného
- Identifikace toho, na co reagujeme
- Tvrzení nějak odkazuje na původní argument/text/sdělení
 - Souhlasím/nesouhlasím s autorem, protože ...
 - Autor se zde plete, protože...
 - Autor měl místo této metody A využít metodu B, protože...
 - Já si na rozdíl od autora nemyslím, že...
- Další postup je stejný jako v případě argumentace

Příklad protiargumentace

- Text o tom, že bychom měli jíst tučná jídla
- Identifikace části textu, na kterou reaguji: „*Autor píše, že bychom měli jíst tučná jídla...*“
- Tvzení: „*...avšak podle mě bychom tučná jídla jíst neměli.*“
- Vysvětlení: „*Neměli bychom jíst tučná jídla, protože nejsou zdravá*“. Proč? „*Protože v těle vytváří množství cholesterolu.*“ Proč je to špatně? „*Protože vysoká hladina cholesterolu ucpává cévy, které zajišťují oběh krve.*“ Proč je to špatně? „*Protože narušení krevního oběhu vede ke zdravotním komplikacím, např. infarktu.*“
- Důkaz: Výzkum, studie o stravování lidí, odborné články o škodlivosti cholesterolu, statistiky ...

Argumentace vs. argument

- Argumentace se skládá z vícero dílčích argumentů
- PŘEHLEDNOST a SROZUMITELNOST!
- Kolik argumentů mít v jedné argumentaci (domácí přípravě, eseji,...)?
- Záleží na rozsahu/času, důležité ale je:
 - 1) Dostatečně vysvětlit argumenty
 - 2) Dobře argumentaci strukturovat

O čem argumentovat v písemných přípravách?

- V podstatě protiargumentace
- Důležitá je označení toho, na co reagujete
- Může jít o:
 - 1) Celkové vyznění textu
 - 2) Partikulární věc (autorova východiska, teorie, metody, závěry, autorovy argumenty, vysvětlení...)

Závěr: problémy s argumentací v reálném světě

- To předchozí byl určitý zlatý standard (umělé prostředí) vs. reálný svět, kde je:
 - Nedostatek čas
 - Nedostatek prostoru
- Vybrat si, o čem budu mluvit/psát...
- Nemám po ruce informace
- Mám příliš informací

Nejčastější chyby při písemných příprav

- Rozsah práce – minimální problémy – důležité si uvědomit, že poznámky pod čarou se počítají do celkového rozsahu, nepočítá se seznam literatury
- Struktura a podoba textu – chybí zarovnání textu, dvojitě řádkování, odsazení odstavce. Drobnějším nedostatkem je přílišné množství odstavců nebo využívání strohých vět. Případně zbytečně dlouhé věty.
- Citace – výjimečně zcela chybí, častěji nejsou dle Chicago Manual od Style

Problémy v argumentaci

1) Snaha zahrnout co nejvíce témat:

a) problém s dostatečnou argumentací – *povrchnost argumentace*

b) povrchní či chybějící uvedení do problematiky – *čtenář neví, na co přesně autor reaguje*

c) ztráta ucelenosti samotného textu – *přebíhání od tématu k tématu*

d) vložení krátké věty/odstavce, který nezapadá do celkového textu

2) Dobrá argumentace nepodpořená důkazem:

a) argument lze dobře vyvrátit – *Pro hnutí ANO je jedinou možností vytvořit vládu s SPD*

b) podpoření důkazem, který není vhodný

c) použití důkazu bez citace – *sousloví řada vědců, dle důkazů*

d) argumentace, která otevírá množství otázek – *použijete takový argument, který nesouvisí/nenavazuje na původní tvrzení a berete jej jako vysvětlující*

Argumentačné fauly

Argumentačné fauly/chyby

- Rôzne typy zlej, neférovej, nerelevantnej cie
- Málo spoločné s logikou a racionálnym myslením
- Na čo je dobré poznať AF?
 - 1) Aby ste ich sami nepoužívali
 - 2) Aby ste ich vedeli identifikovať u iných a upozorniť ich na to

„V rukách zlých osôb ide skôr o zbraň hromadného ničenia“

Argumentačné fauly/chyby

- 1. Irelevantná argumentácia (neformálne chyby)

- Často vo vnútri vysvetlení a dôkazov

ALE nepodporujú ich celkovú relevanciu, faktická zásadnosť je minimálna

- 2. Logické (formálne) chyby

- Chyba je v štruktúre samotnej logiky

- Dostaneme sa od A k B argumentačným reťazcom, ktorý je chybný

Irelevantná argumentácia (neformálne chyby)

1.1 Falošné dilema

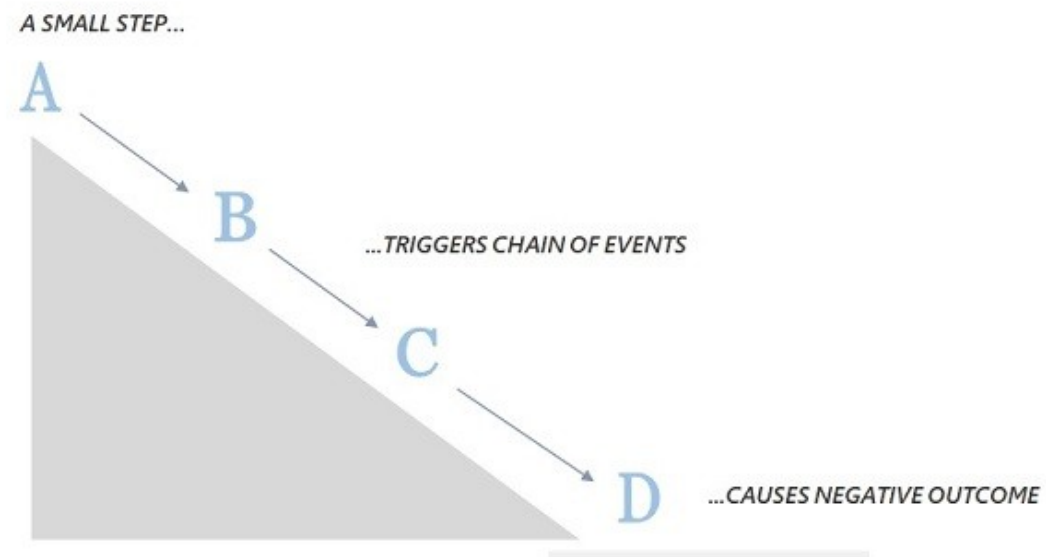

- Vyvolávanie pocitu, že existujú len dve možné riešenia (aj keď ich existuje viac)
- Chyba vtedy, ak sú **zdanlivo** len dve riešenia
- Niekedy existujú len dve riešenia (OJ Simpson case)
- „bud', alebo...“ argumenty

- *Bud' si s nami, alebo si proti nám*
- *Voľte ma, lebo inak sa môžete rozlúčiť s nižšími daňami*

1.2 Klzký svah

- Predpoklad, že malá zmena na začiatku bezpochyby spustí lavínu súvisiacich nežiadúcich dôsledkov
- Teoreticky možné, no málo pravdepodobné dôsledky javov
- Strach a emócie

- *Dekriminalizácia marihuany -> drogy zadarmo*
- *Legalizácia prostitúcie je nežiadúca, pretože by spôsobila viac rozvodov, čím by došlo k rozpadu rodiny, čo by rezultovalo v koniec civilizácie ako takej*

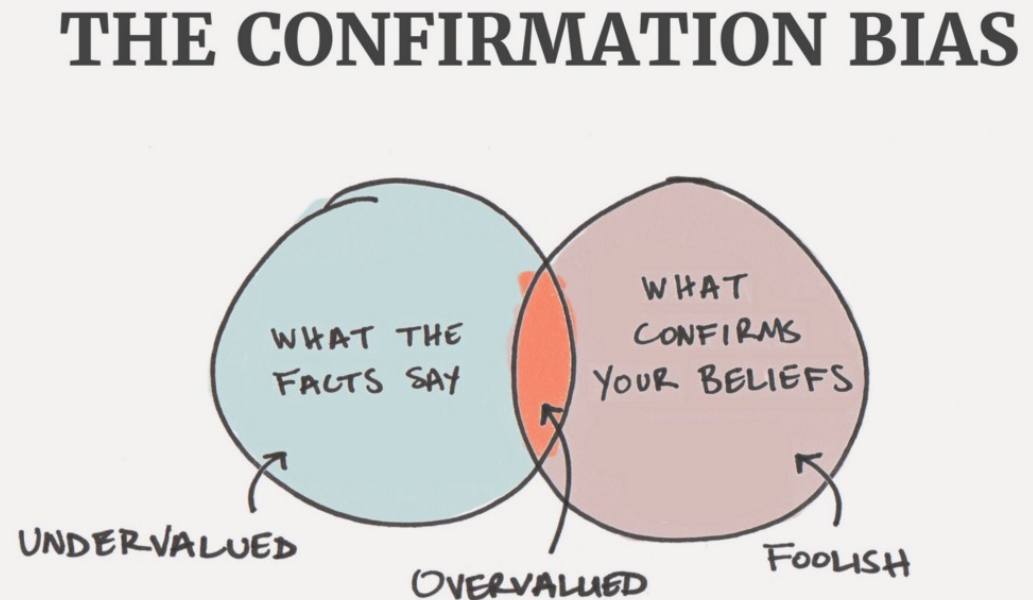
Co se týká kvót všeobecně tak bych začal tím, že politická strana není subjekt, který spadá pod stát. Je to soukromá organizace. Tudíž jakékoli zásahy do jejich personálií jsou naprosto zcestné. Považuji to za zásah cizí moci do soukromého majetku. Pakliže strana sama chce mít zastoupení žen může jich mít v parlamentu 200. Ovšem zdali nechce ať jich za ni kandiduje nula a my nemáme jakékoli právo zasahovat. V ten moment můžou rozhodnout pouze voliči, jestli se jim strategie strany líbí.

Dále si položíme otázku, kam až je schopen tento trend dojít. Budeme mít kvóty na národnostní menšiny žijící na území České republiky? A pakliže máme návrhy na kvóty na zastoupení žen, tak kde by mělo zastoupení dalších 71 pohlaví? Tento trend, pokud skutečně začne může zajít až do krajních rozměrů.

1.3 Potvrdzovacia slepota

- Väčšia pozornosť dôkazom podporujúcim naše názory/záveru, nevšímanie si dôkazov, ktoré nám odporujú

- *Sociálne médiá*
- *Fake news*
- *Akadémia*

1.4 Unáhlené závery

- Často výsledok snahy o liš chle ranie pravidiel bez dostatočnej všeobecnej znalosti
- Málo prípadov => aplikujem na celú skupinu
- Tradičné vs. Reprezentatívne vzorky

- *Experimenty na študentoch*
- *Predavačka v Tatrách*

1.5 Hra na emócie

- Neželané – posunutie rozhodovania a presvedčovania čitateľa/rozhodcu do inej roviny (kde nedomínuje logika a kvalita vysvetľovania) -> súcit s obžalovaným vs. porotca
- Stále jedna z najčastejšie využívaných techník, ako sa vyhnúť argumentácii
- Zastráňovanie, lichotenie, zosmiešňovanie (argumentu protivníka), argument prírodou
- *Tí, čo sú za nukleárne zbrane by si mali naštudovať, ako sa vplyvom radioaktivity ľuďom rozpúšťajú očné bielka (aj na dlhé vzdialenosti)*

MACKLEMORE X RYANLEWIS

W I N G \$

1.6 Argument väčšiny

- Väčšinovosť ho zoru ≠ vnosť názoru (otroctvo)
- PREČO? predsudky, emócie, dojmy
- Skôr reálne dopady akcie -> posun k lepšiemu/k horšiemu

- *Trest smrti je správny, veď ho podporuje 76 % obyvateľstva*
- *Všetci predsa chceme byť bohatí!*

1.7 Osobný útok

- *Argumentum ad hominem*
- Zľahčovanie argumentu oponenta poukázaním na jeho osobnostné vlastnosti, môže byť útok na dôstojnosť, jeho počínanie v minulosti, spoločenskú pozíciu,...
- Dôležitý je cieľ „útočníka“
- *Politici za vyššie dane = komunisti*
- *Vek, vierovyznanie,...*

1.8 Falošná autorita

- Citovanie vyjadrenia odborníka na danú oblasť -> umocnenie pocitu, že to musí byť pravda
- Kto sú tí odborníci?
- *Nie príliš známy politológ*
- *Ekonom -> Covid19 ako biologická zbraň*
- *Politické kampane a endorsement*

10 NAŤAŽŠÍCH JAZYKOV NA SVETE

27. septembra sa v Paríži konalo konzorcium jazykovedcov s celého sveta. Po ôsmich rokoch bádania, skúmania a študovania vydali rubriku desiatich najťažších a najľahších jazykov na tejto planéte. Do úvahy sa bral vývoj jazyka, úprava pravopisu, štýl písma, znaky, reč, história jazyka a gramatika jazyka.

Ústav jazykovedcov ktorý sídli v Berlíne začal so skúmaním jazykov ktorými sa hovorí po celom svete, nielen tými najrozšírenejšími ale všetkými jazykmi. Na svete je okolo 7832 jazykov. Každý týždeň zaniknú dva jazyky a vytvoria sa ďalšie dva až tri nové. Skôr než prejdem k tým desiatim jazykom spomeniem desať najľahších jazykov na svete.

10. mongolčina
09. aramejščina
08. gréččina
07. nórština
06. taliančina
05. rumunčina
04. chorvátčina
03. bulharčina
02. angliččina
01. najľahší jazyk na svete ktorým hovorí vyše 300 miliónov ľudí na celom svete je španielština.

Desať najťažších jazykov na tejto planéte:

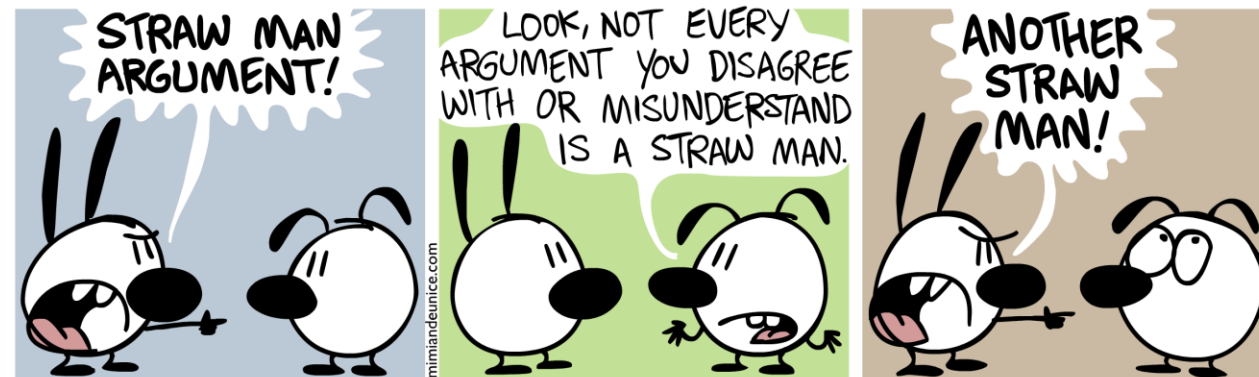
10. nemčina
09. francúzština
08. čínština
07. japončina
06. jazyk oboch Kórei je rovnaký, takže kórejščina
05. perzština
04. arabčina
03. fínština
02. maďarčina
01. najťažším jazykom akým sa hovorí na tejto planéte je Slovenčina.

1.9 Zavádzajúca otázka

- Často nie rečnícka otázka ale otázka smerujúca na oponenta s cieľom doviest' ho k nevýhodnej odpovedi
- Akokoľvek odpovieme, javí sa, že súhlasíme s navrhnutým bodom
- *Ešte stále obťažujete mladé dievčatá?*

1.10 Slamený panák

- Podsunutý argument, straw man
- 1. krok – prekrútim súperove argumenty aby vyzerali nezmyselne či absurdne, často privediem do **extrému**
- 2. – napádam prekrútené argumenty (ľahšie)
- Prečo problém? Prekrútenie zveličenia, nie podstaty argumentu
- *Ako by sme mohli voliť stranu, kde jeden z predstaviteľov zastáva názory podobné Sovietskému zväzu?*
- *Dekriminalizácia marihuany*

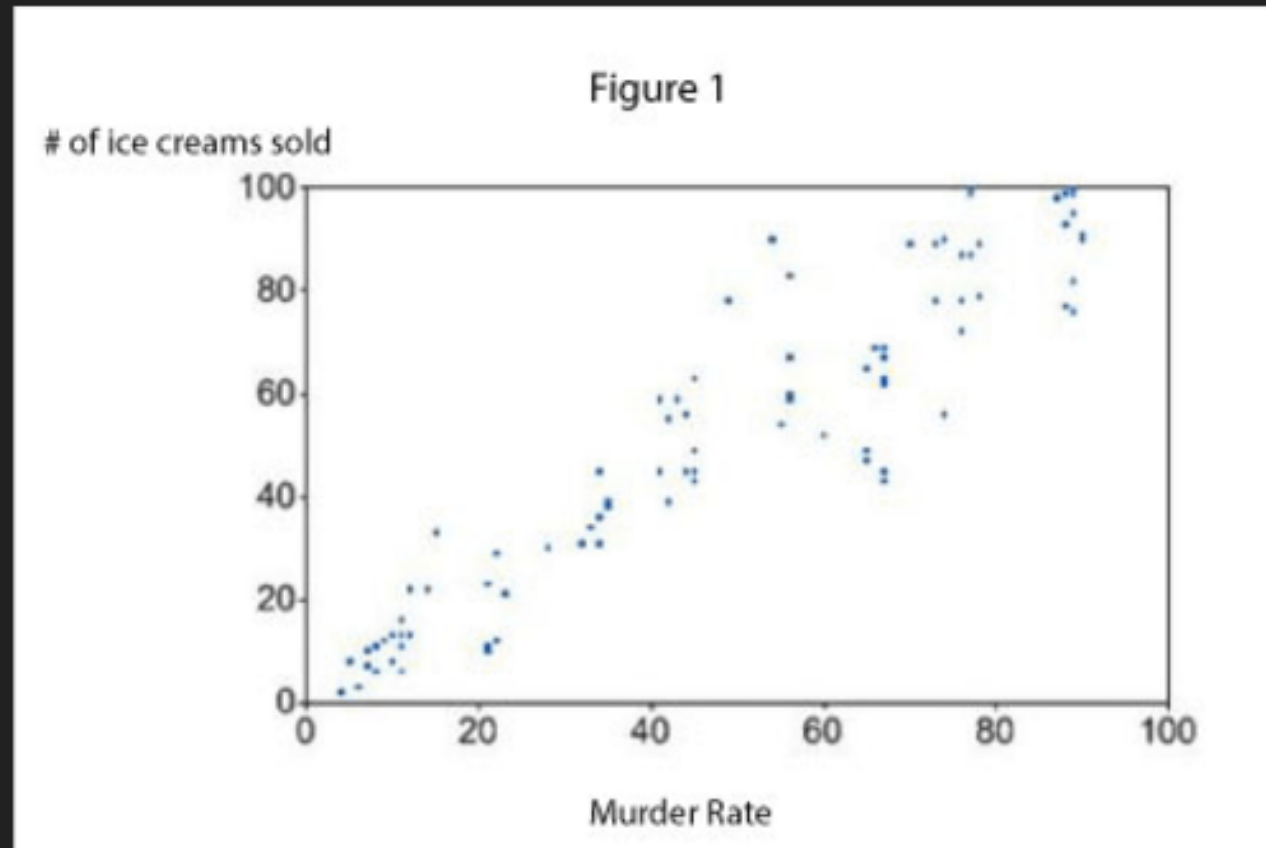
Logické (formálne) chyby

2.1 Korelácia ≠ Kauzalita

- Dve veci (premenné) majú rovnaké tendencie -> my z toho vyvodzujeme spojitosť

Ice Cream Sales VS Murder Rate in New York

2.2 Súslednosť ≠ Kauzalita

- Jeden jav (2) nasleduje po druhom jave (1)
- Musí nutne (1) -> (2)?
- Ak si myslíme, že áno -> AKO (1) vytvára, ovplyvňuje (2)
- Nutné pri akademickej argumentácii

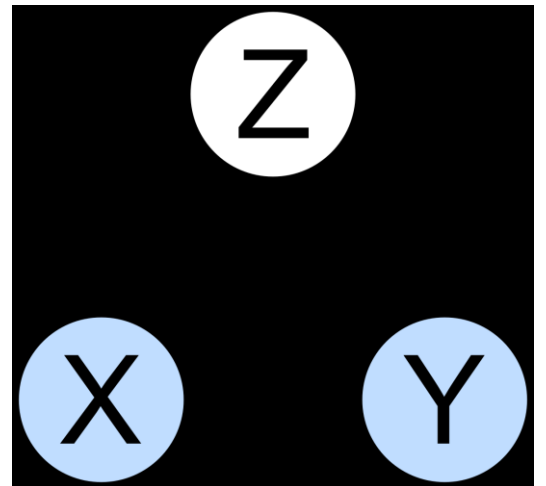
- *Športové rituály vs. Alergia na potraviny*

2.3 Nejasný smer kauzality

- Nemôže to byť náhodou naopak?
- Darí sa nám často odhaliť kvôli časovej súslednosti
- *Vzdelanie ženy a vek, kedy sa rozhodla mať prvé dieťa
(uprednostnenie vzdelania x povinnosti spojené s dieťaťom)*

2.4 Skrytá príčina

- Nedošlo k prehliadnutiu spoločnej príčiny ovplyvňujúcej (1) a zároveň i (2)?
- Predpokladanie príčinného vzťahu medzi dvoma udalosťami aj keď boli vyvolané treťou udalosťou
- *Počúvanie vážnej hudby v detstve vs. Neskorší intelekt*

2.4 Skrytá príčina

